

(Dansk text)

(Norsk text)

Dispasjøren skal avlegge forsikring om å ville dispasjere overensstemmende med lov og rett, og i det hele tatt samvittighetsfullt oppfylle sine plikter som dispasjør.

Kongen kan gi nærmere bestemmelser om dispasjørenes virksomhet.

§ 218. *Dispasjøreksamen.*

Ved dispasjøreksamen skal kandidaten godtgjøre å ha inngående kjennskap til de norske regler om fellehavari og sjøforsikring, og til de øvrige deler av den norske sjørett som er av betydning for havarioppgjør. Han må videre godtgjøre å ha kjennskap til hovedtrekkene av de tilsvarende deler av den engelske rett, samt tilfredsstillende kunnskaper i det engelske språk. Han må endelig avlegge en prøve på praktisk ferdighet i havarioppgjør.

Nærmere bestemmelser om eksamen og om eksamenkommisjonen gis av Kongen.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

pasch vanligen uppgöres för den orten. Bestämmelserna i detta kapitel om generaldispasch gälla i tillämpliga delar.

222 §.

Bestämmelserna i denna lag om sammanstötning mellan fartyg äga tillämpning även när till följd av fartygs manövrering eller på annat sätt skada av ett fartyg orsakas på annat fartyg eller personer eller gods därpå, utan att fartygen stöta samman.

276 §.

Sjöpanträtt i inlastat gods tillkommer

1. bärgarlön samt fordran på bidrag till gemensamt haveri eller annan kostnad, som skall fördelas efter samma grund (136 och 216 §§);

2. fordran på — — — lastägares räkning; och

3. fordran på frakt, ersättning för fraktförlust och annan skada i följd av att gods uttages i lastningshamnen eller under resan samt ersättning för överliggetid eller ytterligare uppehåll vid lastning eller lossning och för uppehåll under resan.

Här upptagna — — — den äldre.

284 §.

Nedanstående fordringar upphöra, vare sig ansvarigheten för dem är begränsad eller obegränsad, om talan ej väckes i laga ordning i fråga om

1. fordran på bärgarlön, inom två år från det bärgningsföretaget slutförts;

2. fordran på andel i bärgarlön enligt 229 § 1 mom. andra stycket, inom ett år från det vederbörande av redaren erhållit underrättelse om bärgarlönens och andelens storlek;

3. fordran på ersättning för sam-

(*Dansk text*)

(*Norsk text*)

§ 222.

Det som i denne lov er bestemt om sammenstøt mellom skip, gjelder også når et skip ved sin manøvrering eller på annen måte volder skade på et annet skip eller ombordværende personer eller gods, uten at sammenstøt mellom skipene har funnet sted.

§ 276 nr. 1 skal lyde:

1. bergelønn og bidrag til felleshavari eller til kostnader som fordeles etter § 136;

§ 284.

Foreldelsesfristen for følgende fordringer er:

1. for fordring på bergelønn to år fra den dag bergingsforetaket ble avsluttet;

2. for fordring på andel av bergelønn i henhold til § 229 annet ledd ett år fra den dag underretning ble sendt etter § 230;

3. for fordring på erstatning for

*(Svensk text)**(Finlandssvensk text)*

manstötning, inom två år från den dag skadan inträffade;

4. fordran på utbekommande av belopp som någon enligt 220 § tredje stycket erlagt utöver vad som rätteligen belöper på honom, inom ett år efter det beloppet utgivits av honom;

5. fordran på ersättning på grund av att last eller resgods förkommit eller skadats eller att i konossement lämnats oriktiga eller ofullständiga uppgifter, inom ett år från den dag avlämnande ägt eller bort äga rum;

6. fordran på bidrag till gemensamt haveri eller annan kostnad, som skall fördelas enligt samma grund (136 och 216 §§), inom ett år från dispaschens dag.

Svarar gäldenären i andra fall än som avses i första stycket för ersättning eller för annan fordran med begränsning av redareansvaret eller endast med inlastat gods, upphör fordringen, om talan ej väckes i laga ordning, i fråga om fordran på ersättning inom två år från den dag skadan inträffade och i fråga om annan fordran inom ett år efter det att fordringen förföll till betalning. Äger borgenären för fordringen hålla sig även till redare, lastägare eller annan, utan att begränsning av ansvarigheten äger rum, gäller sådan rätt under samma tid som för fordran i allmänhet.

Har fordran som avses i första eller andra stycket kommit under dispaschörs behandling, anses talan om fordringen väckt.

(Dansk text)

(Norsk text)

skade ved sammenstøt to år fra den dag skaden ble voldt, eller når regress søkes etter § 220 tredje ledd, ett år fra betalingsdagen;

4. for fordring på erstatning for tap av eller skade på last eller reisegods eller for uriktige eller ufullstendige opplysninger i et konnessement ett år fra den dag godset ble utlevert eller skulle utleveres;

5. for fordring på dekning av skader, tap eller kostnader i felleshavari ett år fra den dag skipet kom til havn etter havariet, eller fra den dag havariet fant sted om skipet er gått tapt;

6. for fordring på bidrag til felleshavari eller til kostnader som fordeles etter § 136, ett år fra dispassjens datum;

7. for fordring på den som er blitt personlig ansvarlig etter §§ 273, 274, 279 eller § 280 eller etter loven om tvangsfullbyrding § 185, den samme frist som gjelder for sjøpanteretten.

Skal felleshavari gjøres opp i Norge, kan foreldelsesfristen for fordring som nevnt i første ledd nr. 5 avbrytes ved anmeldelse til den dispassjør som foretar oppgjøret. Er dispassje ennå ikke begjært, kan anmeldelse skje til en av de norske dispassjører.

For øvrig gjelder de alminnelige regler om foreldelse av fordringer.

(Svensk text)

296 §.

På handelsfartyg med en bruttodräktighet av minst tjugoregister-ton skola, när fartyget är i drift, föras skeppsdagbok och, om fartyget är maskindrivet eller försett med hjälpmaskin, maskindagbok. Detsamma gäller i fråga om fiskefartyg med en bruttodräktighet av minst åttio register-ton.

Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, sjöfartsstyrelsen äger medgiva undantag från skyldigheten att föra dagbok.

Särskilda bestämmelser gälla om annan dagbok på vissa fartyg.

297 §.

Dagbok upprättas enligt formulär, som fastställs av sjöfartsstyrelsen. Med beaktande av fartygs art och användning kunna olika formulär fastställas.

Anteckningar i dagbok skola göras i tidsföljd, i hamn för varje dygn och till sjöss för varje vakt. Vad som förekommer under en vakt får tillsvidare antecknas i en kladd. Sådan anteckning skall införas i dagbok så snart det kan ske.

Dagbok och kladd till dagbok skola föras med ordning och tydlighet. Anteckning däri får ej utplånas, överstrykas eller på annat sätt göras oläslig. I händelse av misskrivning skall rättelse göras genom särskild anteckning.

(Finlandssvensk text)

52 §.

Å varje fartyg, som användes till sjöfart utom landet, skall, där ej med stöd av 3 mom. i denna paragraf annorlunda stadgats, föras skeppsdagbok och, om fartyget är maskindrivet, dessutom särskild maskindagbok.¹

Såväl skepps- som maskindagbok skall vara inrättad efter fastställt formulär, paginerad och försedd med förseglad genomdragning.¹

Om och i vilken omfattning dagbok skall föras å sådant i utrikesfart använt fartyg med en bruttodräktighet om högst 500 ton, vars resa ej utsträcker längre västerut än till linjen Lindesnäs—Hanstholm eller till Cuxhaven, samt å fartyg i inrikesfart och å fiskefartyg stadgas genom förordning.¹

Om vissa andra dagböcker är särskilt stadgat.

53 §.²

Skeppsdagboken föres av befälhavaren eller, under hans tillsyn, av styrmannen. Maskindagboken föres, under befälhavarens tillsyn, av maskinchefen eller, under dennes tillsyn, av maskinmästaren. Anteckningarna i dagboken skola göras efter tidsföljd, i hamn för varje dygn och till sjöss för varje vakt. Vad under en vakt förekommer må tillsvidare upptecknas i en kladd, men anteckningarna skola, såvitt möjligt, före dygnets utgång införas i dagboken.

Dagboken skall föras med ordning och tydlighet. Vad däri blivit infört, må icke utplånas, överstrykas eller på annat sätt göras oläsligt, utan bör, i händelse oriktig anteckning skett, rättelse införas å vederbörligt ställe i dagboken.

¹ Detta mom. gällande lydelse.

² Gällande lydelse.

(Dansk text)

§ 300.

Handelsministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang og i hvilke farvande der i danske skibe skal føres skibsbøger, herunder skibsdagbøger, maskindagbøger og radiodagbøger, samt regler om bøgernes indretning og autorisation, om bøgernes førelse og om kontrollen hermed.

(Norsk text)

§ 300.

Kongen gir regler om føring av skipsbøker (dagbøker, manøvrebøker o. l.) på norske skip, herunder om på hvilke skip og i hvilke farvann slike bøker pliktes ført, og om kontroll av bøkene.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

298 §.

Fartygs dagböcker föras under befälhavarens tillsyn.

Föres skeppsdagboken ej av befälhavaren, skall den föras av den främste av styrmännen. I skeppsdagboken skola noggranna uppgifter införas om vad som inträffar under resa i den mån kännedom därom kan vara till nytta för redare, lastägare, försäkringsgivare eller annan, vars rätt kan vara beroende av resans utgång.

Maskindagboken föres av maskinchefen eller, efter dennes bestämmande, av den främste av det övriga maskinbefålet. I maskindagboken skall uppgivas förrådet vid fartygets avgång från hamn av de för maskineriets drift erforderliga förnödenheterna, förbrukningen därav för varje dygn samt allt annat av vikt som rör maskineriets gång och skötsel. Vid angivande av tid skall följas samma tid, som i skeppsdagboken.

299 §.

Ytterligare föreskrifter om förändring av dagbok meddelas av sjöfartsstyrelsen.

300 §.

Dagbok förd på svenskt fartyg eller på danskt, finskt eller norskt fartyg, som befinner sig i svensk hamn, skall hållas tillgänglig för var och en som vill taga del av dess innehåll i den mån hans rätt är beroende därav. I fråga om anteckning som äger samband med sammanstötning med annat fartyg, till vars dagbok motsvarande tillgång icke finnes, gäller detta dock icke förrän sjöförklaring eller undersökning enligt 314 § hålles offentligt eller talan väckts på grund av sammanstötningen.

Dagbok skall förvaras av redaren minst tre år efter dess avslutning.

54 §.

I skeppsdagboken skola noggranna uppgifter införas om vad som under resan inträffar och varom kännedom kan vara till nytta för redare, lastägare, försäkringsgivare eller annan, vars rätt kan vara beroende av resans utgång.

I maskindagboken skall uppgivas förrådet vid fartygets avgång från hamn av bränsle och övriga för maskineriets drift nödiga ämnen, förbrukningen därav för varje dygn samt eljest allt av vikt, som rör maskineriets gång och skötsel.

Vid angivande av tid i maskindagboken skall följas samma tid som användes i skeppsdagboken. Skeppsuret i maskinrummet skall minst en gång i dygnet jämföras med skeppsuret på kommandobryggan.

Närmare bestämmelser om förändring av dagbok utfärdas av handels- och industriministeriet.

56 §.

Ej må någon förvägras att om dagboks innehåll undfå sådan kännedom, varav hans rätt är beroende. Vad nu sagts skall dock, då fråga är om sammanstötning med annat fartyg, gälla allenast i rättegång, där talan föres på grund av sammanstötningen.

Stadgandena i 1 mom. gälla även i fråga om dagbok, förd på danskt, norskt eller svenskt fartyg, när fartyget befinner sig i finsk hamn.

Dagbok skall av redaren förvaras minst tre år efter dess avslutning och, när med anledning av däri antecknad händelse rättegång inom

*(Dansk text)**(Norsk text)*

Stk. 2. Enhver, som påviser en retlig interesse heri, kan få adgang til at gøre sig bekendt med skibsbøger-nes indhold og til mod betaling at få afskrift af dem, så vidt hans interesse rækker. Medmindre handelsministeren i det enkelte tilfælde giver påbud herom, gælder dette dog ikke i tilfælde, hvor skibsbogstilførslen vedrører sammenstød med fremmed skib, jfr. herved § 223 a, såfremt der ikke er tilsvarende adgang til at blive bekendt med det fremmede skibs bøger.

Stk. 3. Enhver dagbog skal, når den er udskrevet, opbevares i mindst 3 år efter datoen for sidste indførsel. Hvis der for retten er rejst sag vedrørende skibets rejser i det tidsrum,

Enhver som påviser en rettslig interesse i å bli kjent med innholdet av bøkene og de kladdebøker som i tilfelle er ført, kan kreve å få se dem og ta avskrift. Med mindre Sjøfartsdirektoratet påbyr det, gjelder dette likevel ikke for tilfelle hvor skipet har støtt sammen med fremmed skip, dersom det ikke blir gitt tilsvarende adgang til dette skips bøker.

Enhver bok og kladdebok skal oppbevares minst 3 år etter datoen for siste innførsel. Er det reist søksmål mot rederiet vedrørende skipets drift i det tidsrom boken eller klad-

(Svensk text)

Väckes inom nämnda tid talan i anledning av händelse varom anteckning gjorts i dagboken, skall boken förvaras till dess målet avgjorts genom lagakraftvunnen dom.

Bestämmelserna i första och andra styckena gälla även i fråga om kladd till dagbok samt på teknisk väg gjord uppteckning rörande fartygs navigering och gången av dess maskineri.

301 §.

Sjöförklaring skall äga rum för svenskt handelsfartyg eller fiskefartyg

1. när någon, medan fartyget var på väg, i samband med fartygets drift har eller kan antagas hava avlidit eller erhållit svår kroppsskada;

2. när i annat fall i samband med fartygets drift någon ombordanställd eller annan som medföljer fartyget har eller kan antagas hava avlidit eller erhållit svår kroppsskada;

3. när någon som avlidit ombord begravts i sjön;

4. när allvarlig förgiftning har eller kan antagas hava inträffat ombord;

5. när fartyget stött samman med

(Finlandssvensk text)

nämnda tid anhängiggjorts, till dess saken blivit genom laga kraft vunnen dom avgjord.

Vad i denna paragraf stadgas angående dagbok skall även gälla i fråga om kladd till dagbok ävensom på teknisk väg gjord uppteckning rörande fartygs navigering och gången av dess maskineri.

57 §.

Befälhavaren på finskt fartyg skall avgiva sjöförklaring:

1) när någon, under det fartyget var på väg, i samband med fartygets drift har eller må antagas hava avlidit eller erhållit svår kroppsskada;

2) när eljest i samband med fartygets drift någon ombordanställd eller annan, som medföljer fartyget, har eller må antagas hava avlidit eller erhållit svår kroppsskada;

3) när någon avlidit ombord och begravts i sjön;

4) när ombord yppats eller må antagas hava yppats allvarlig förgiftning;

5) när fartyget sammanstött med

(Dansk text)

(Norsk text)

dagbogen omfatter, skal den opbevares, indtil sagen endelig er afgjort.

deboken gjelder, skal boken i alle høve oppbevares inntil saken er endelig avgjort.

Stk. 4. For skibsbøger, som er ført på et finsk, norsk eller svensk skib, finder reglerne i stk. 2 tilsvarende anvendelse, når skibet befinder sig dansk havn.

For skipsbøker som er ført på dansk, finsk eller svensk skip, får reglene i annet ledd tilsvarende anvendelse når skipet befinner seg i norsk havn. Det samme gjelder skipsbøker som er ført på andre fremmede skip, om ikke Sjøfartsdirektoratet bestemmer annet.

Stk. 5. Bestemmelserne i stk. 2 og 4 finder tilsvarende anvendelse på kladder til skibsbøger samt på optegnelser, som gøres på mekanisk måde vedrørende skibets navigering eller andre forhold, som skal indføres i skibsbøgerne. Bestemmelserne i stk. 3 finder ligeledes tilsvarende anvendelse, medmindre handelsministeren bestemmer andet.

Det som i annet og fjerde ledd er bestemt om skipsbøker, gjelder også opptegnelser som blir gjort på mekanisk måte om bord vedrørende skipets navigering eller andre forhold som omhandles i skipsbøkene. Det samme gjelder reglene i tredje ledd om ikke Sjøfartsdirektoratet bestemmer annet.

§ 301.

Søforklaring skal afgives:

1) når der i forbindelse med skibets drift uden for ophold i havn eller på red er indtruffet eller må antages at være indtruffet tab af menneskeliv eller voldt betydelig skade på person,

2) når skibsføreren eller et medlem af mandskabet uden for dansk havn er afgået ved døden om bord eller har lidt betydelig skade på person,

3) når nogen, som befandt sig om bord for at følge med skibet, er eller må antages at være druknet fra skibet eller er afgået ved døden om bord og er blevet begravet i søen,

4) når der er indtruffet eller må antages at være indtruffet alvorlig forgiftning om bord,

5) når skibet er stødt sammen med

§ 301. *Tvungen sjøforklaring.*

Sjøforklaring skal for norske skips vedkommende holdes:

1. Når noen har eller antas å ha mistet livet eller kommet betydelig til skade som følge av en hending i forbindelse med skipets drift, og hendingen er inntruffet enten her i riket eller mens skipet ikke ligger oppankret eller fortøyd i havn eller på red i utlandet.

2. Når ellers i forbindelse med skipets drift noen som følger med skipet, har eller antas å ha mistet livet eller kommet betydelig til skade, eller når skibsføreren eller noen av mannskapet er død om bord.

3. Når noen som følger med skipet, er eller antas å være druknet fra skipet, eller er død om bord og blitt begravet i sjøen.

4. Når det er eller antas å være inntruffet alvorlig forgiftning om bord.

5. Når skipet har støtt sammen

(Svensk text)

annat fartyg eller stött på grund;

6. när fartyget försvunnit eller övergivits i sjön;

7. när i samband med fartygets drift skada av någon betydenhet har eller kan antagas hava uppkommit antingen på fartyget eller, medan fartyget var på väg, på egendom utanför fartyget; eller

8. när brand, explosion eller förskjutning av någon betydenhet inträffat i lasten.

Bestämmelser om undantag härifrån i vissa fall meddelas i 308 § andra stycket samt i 312 och 314 §§.

302 §.

Sjöförklaring skall vidare äga rum för svenskt fartyg, när i anledning av händelse som har eller kan antagas hava inträffat i samband med fartygets drift sjöfartsstyrelsen förordnar därom eller befälhavaren eller redaren finner det påkallat. Det samma gäller när lastägare eller lastförsäkringsgivare i annat fall än som avses i 308 § andra stycket eller i 314 § begär det för att vinna upplysning om orsaken till skada av någon betydenhet på godset, vilken har eller kan antagas hava uppkommit i samband med fartygets drift.

Förordnar sjöfartsstyrelsen, att sjöförklaring skall äga rum, skall underrättelse därom tillställas befälhavaren eller redaren. Hos endera av dem skall lastägares eller lastförsäkringsgivares begäran om sjöförklaring göras.

303 §.

Genom sjöförklaring skola händelsen och dess orsaker såvitt möjligt klarläggas. Samtliga förhållanden, som kunna antagas hava medverkat till händelsen eller vara av betydelse

(Finlandssvensk text)

annat fartyg eller varit utsatt för grundstötning;

6) när fartyget övergivits i sjön;

7) när i samband med fartygets drift uppkommit eller må antagas hava uppkommit skada av någon betydenhet antingen på fartyget eller, under det fartyget var på väg, på egendom utanför fartyget; eller

8) när i lasten inträffat brand, explosion eller förskjutning av någon betydenhet.

Jfr 4 mom. nedan.

Sjöförklaring skall för finskt fartyg ock avgivas, när i anledning av händelse, som har inträffat eller må antagas hava inträffat i samband med fartygets drift, sjöfartsstyrelsen därom förordnar eller befälhavaren eller redaren så påkallar eller, då fråga är om skada på gods och denna är av någon betydenhet, på begäran av lastägaren.

Förordnar sjöfartsstyrelsen eller begär lastägare eller lastförsäkringsgivare att sjöförklaring skall äga rum, skall underrättelse därom tillställas befälhavaren eller redaren, som har att göra anmälan enligt 58 § 2 mom.

Om undantag från sjöförklaringsplikten i vissa fall stadgas i 255 § 2 mom., 258 § 2 mom. och 259 §.

Jfr 254 § 1 mom. nedan.

(Dansk text)

andet skib, jfr. herved § 223 a, eller har været udsat for grundstødning,

6) når skibet er forsvundet eller er blevet forladt i søen,

7) når der i forbindelse med skibets drift er voldt eller må antages at være voldt skade af nogen betydning på skib eller ladning eller, for så vidt skibet ikke ligger i havn eller på red, på ejendom uden for skibet,

8) når der er indtruffet en betydelig forskydning af ladningen.

§ 302.

Er der i andre tilfælde end de i § 301 nævnte i forbindelse med skibets drift indtruffet skade på skib, person eller ladning, eller må sådan skade antages at være indtruffet, skal søforklaring afgives, såfremt det begæres af handelsministeren eller af rederen eller skibsføreren.

§ 303.

Søforklaring har til formål så vidt muligt at tilvejebringe fuldstændige oplysninger om de faktiske omstændigheder ved og årsagen til den indtrufne hændelse, herunder oplysning-

(Norsk text)

med et annet skip eller har vært ut-satt for grunnstøting.

6. Når skipet er forsvunnet eller er blitt forlatt i sjøen.

7. Når det i forbindelse med skipets drift er eller antas å være inntruffet en hending som har ført til skade av betydning på skipet eller — for så vidt skipet er undervegs — på eiendom utenfor skipet.

8. Når det er inntruffet brann eller eksplosjon av betydning i lasten eller betydelig forskyvning av lasten.

Jfr § 322 nedan.

§ 302. *Sjøforklaring etter begjæring.*

Når det er eller antas å være inntruffet et uhell av noen betydning i forbindelse med skipets drift, skal søforklaring holdes dersom det begjæres av Sjøfartsdirektoratet eller vedkommende skipsinspektør eller av skipets reder eller fører, eller dersom det bestemmes av vedkommen- de konsulretts formann.

§ 303. *Formål m. m.*

Ved søforklaring skal det søkes så vidt mulig fullstendige opplysninger om de faktiske omstendigheter ved og årsakene til vedkommende hending, særlig om forhold som er av

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

från sjöfartssäkerhetens synpunkt, skola utredas.

Utredning sker genom förhör med fartygets befälhavare samt de medlemmar av besättningen och andra personer som antagas kunna lämna upplysning i saken. Handlingar eller föremål, vilka antagas kunna tjäna till upplysning, skola granskas. I den mån det kan antagas främja utredningen skall syn hållas på fartyget eller den plats där händelsen inträffat.

304 §.

Om hinder ej möter, skall sjöförklaring äga rum i den hamn där händelsen inträffat eller, om händelsen inträffat till sjöss, i den första hamn till vilken fartyget eller befälhavaren därefter anländer. Med sjöförklaring får anstå tills fartyget anlöper annan hamn, om avsevärd besparing i kostnader för fartyget eller annan väsentlig fördel kan vinnas därigenom utan att syftet med sjöförklaringen åsidosättes. Om sådant anstånd och anledningen därtill skall befälhavaren eller redaren genast skriftligen underrätta sjöfartsstyrelsen.

Medan fartyget befinner sig i hamn som angivits i första stycket kan sjöförklaringen hållas även i annan ort, om särskilda skäl föranleda det.

58 §.

Sjöförklaring avgives inför rådstuvurätten på den ort, där händelsen inträffat eller dit fartyget eller befälhavaren först anländer. Finnes på dessa orter icke rådstuvurätt, skall sjöförklaringen avgivas inför rådstuvurätten på närmast belägna ort. Med sjöförklaring må dock anstå, tills fartyget anlöper annan hamn, om därigenom kan vinnas avsevärd besparing i kostnader för fartyget eller andra väsentliga fördelar, utan att syftet med sjöförklaringen åsidosättes. Om sådant anstånd och anledningen därtill skall befälhavaren eller redaren ofördröjligen skriftligen underrätta sjöfartsstyrelsen.

(Dansk text)

er om forhold som er af betydning for bedømmelsen af skibets sødygtighed eller for sikkerheden til søs.

(Norsk text)

betydning for bedømmelsen av skipets sjødyktighet eller for vurderingen av reglene om sjødyktighet og sikkerhet til sjøs, og om forhold som kan tenkes å begrunne straffansvar eller annet ansvar for rederen, skipsføreren, mannskapet eller andre. Skipsinspektøren har adgang til å stille også andre spørsmål som han finner nødvendig for å kontrollere om reglene om sjødyktighet og sikkerhet til sjøs er overholdt.

Undersøkelsene skjer gjennom avhør av skipsføreren og de av mannskapet som antas å kunne gi opplysninger om hendingen. Også andre vitner kan avhøres, dersom det finnes hensiktsmessig at deres forklaring blir innhentet under sjøforklaringen. Videre kan foretas besiktelse av skipet og det sted der hendingen fant sted, og foretas annen gransking for så vidt det hensiktsmessig kan skje i forbindelse med vitneavhøringen.

§ 304.

Er den begivenhed, der giver anledning til afgivelse af søforklaring, indtruffet eller opdaget under skibets ophold i havn, skal søforklaring afgives i denne havn. Er begivenheden indtruffet på søen, afgives søforklaring i den første havn, skibet eller besætningen ankommer til efter hændelsen. Afgivelse af søforklaring kan dog udsættes, indtil skibet eller besætningen ankommer til en anden havn, hvis der herved kan opnås en væsentlig begrænsning af skibets tidstab eller omkostninger eller andre væsentlige fordele, og begivenhedens art eller omfang eller omstændighederne i øvrigt ikke taler herimod. Skibets reder eller fører skal omgående underrette handelsministeriet om sådan udsættelse af søforklaring og om årsagen hertil.

§ 304. Tid og sted for sjøforklaring.

Dersom hendingen er oppdaget under skipets opphold i havn, skal sjøforklaringen holdes i denne havn, og ellers i den første havn skipet eller besetningen kommer til etter hendingen.

I særlige tilfelle kan sjøforklaring utsettes til skipet kommer til en annen havn, såframt det kan oppnås vesentlig reduksjon av skipets tidstab eller kostnader eller andre vesentlige fordeler, hensett til hendingens art og omfang og omstendighetene for øvrig. I tilfelle hvor sjøforklaring pliktes holdt etter § 301, skal skipets reder eller fører uten opphold varsle Sjøfartsdirektoratet og vedkommande skipsinspektør dersom sjøforklaring blir utsatt, og opplyse grunnene for utsettelsen. Når sjøforklaringen blir holdt, skal retten gjøre merknad i rettsboken om utsettelsen og grunnene for den.

(Svensk text)

Sjöförklaring med anledning av att fartyg försvunnit eller befälhavaren och envar som kunnat träda i hans ställe omkommit äger rum i den ort sjöfartsstyrelsen bestämmer.

(Finlandssvensk text)

För sjöförklaringens avgivande åligger det befälhavaren att snarast möjligt, själv eller genom ombud, anmäla sig hos rådstuvurätten eller dess ordförande. Sådan anmälan skall göras skriftligen och åtföljas av avskrift av den i 59 § nämnda rapporten ävensom uppgift på hela besättningen och de personer, vilka antagas kunna lämna upplysning i saken, samt såvitt möjligt på alla dem, vilka saken kan angå, eller deras ombud.

I Danmark, Norge och Sverige avgives sjöförklaring för finskt fartyg inför domstol, som enligt landets lag är därtill behörig. I övrigt avgives sjöförklaring utom landet inför därtill behörig finsk konsul. Där det lämpligen kan ske, böra vid sjöförklaringen biträda två av konsuln tillkallade, i sjöväsendet kunniga personer, helst finska, danska, norska eller svenska medborgare, mot vilka ej förekommer jäv, som gäller mot domare. På ort, där behörig finsk konsul ej finnes, må sjöförklaring avgivas inför dansk, norsk eller svensk konsul, som enligt sitt hemlands lag äger upptaga sådan förklaring.

Har sjöförklaring avgivits på utrikesort, eller har undersökning angående orsaken till olyckan verkställts av utländsk myndighet, skall befälhavaren ombesörja, att av behörig myndighet besannad avskrift av det vid förrättningen tillkomna protokollet insändes till sjöfartsstyrelsen.

Har fartyg försvunnit eller förolyckats utan att någon blivit räddad, skall undersökning med anledning av händelsen äga rum i fartygets hemort, såframt ej sjöfartsstyrelsen bestämmer att undersökningen hålles annorstädes.

Angående handläggning av sjöförklaring stadgas i 11 kap.

(Dansk text)

Stk. 2. Er skibet forsvundet, eller er hele besætningen omkommet, afgives søforklaring på skibets hjemsted, medmindre handelsministeren bestemmer, at søforklaring skal afgives et andet sted.

(Norsk text)

Er skipet forsvunnet eller er hele besetningen omkommet, holdes søforklaringen på skipets hjemsted, om ikke Sjøfartsdirektoratet bestemmer at den holdes et annet sted.

(Svensk text)

305 §.

Sjöförklaring inom riket hålles av den allmänna underrätten för Luleå, Sundsvall, Stockholm, Kalmar, Malmö, Göteborg eller Karlstad. Behörig är den domstol som är närmast den hamn eller ort där sjöförklaringen skall äga rum enligt 304 §.

Om ej annat följer av denna lag, gäller beträffande sjöförklaring inför domstol lagen om handläggning av domstolsärenden.

Vid sammanträde för sjöförklaring skall rätten bestå av en lagfaren domare såsom ordförande samt två personer som äro kunniga och erfarna i sjöväsendet. Åtminstone en av de senare bör hava grundlig erfarenhet från tjänst som fartygs- eller maskinbefäl på handelsfartyg och nyligen hava utövat sådan tjänst. Rätten utser för varje sjöförklaring de särskilda ledamöterna från en förteckning, som sjöfartsstyrelsen årligen upprättar för varje fartygsinspektionsdistrikt. Förteckningen skall upptaga minst tjugo personer. Om biträde av person med särskild sakkunskap i visst fall är ändamålsenligt, äger rätten tillkalla sådan person att inträda såsom ytterligare ledamot i rätten, även om han ej är upptagen i förteckningen. Särskild ledamot skall vara svensk medborgare och hava fyllt tjugofem år. Den som är omyndig eller i konkurstillstånd får ej vara ledamot. Särskild ledamot äger uppbära ersättning av allmänna medel enligt bestämmelser som meddelas av Konungen.

(Finlandssvensk text)

251 §.

Rådstuvurätt är första domstol i mål och ärenden, som skola bedömas efter denna lag.

Vid handläggning av mål och ärenden, som avses i 1 mom., skola två i sjöväsendet kunniga och erfarna ojäviga män vara tillstädes i rätten för att såsom sakkunniga densamma biträda. Sakkunnigas närvaro vare dock ej erforderlig, där rätten i anseende till sakens ringa betydelse eller beskaffenhet så beslutar.

Dessa sakkunniga förordnas av rätten före varje kalenderårs utgång att utöva befattningen under nästföljande kalenderår. För att i deras ställe tjänstgöra, då jäv eller förfall inträffar, böra två suppleanter av rätten tillika utses. Uppstår hinder jämväl för suppleant, tillkalle rätten för varje särskilt fall annan sakkunnig. Ej må någon utan laga skäl vägra att mottaga eller fullgöra nu nämnt uppdrag.

252 §.

Innan sakkunnig utövar sin befattning, skall han avlägga tjänsteed.

Sakkunnig åligger att, då rätten det äskar eller han själv finner det nödigt för sakens behöriga utredande, gå rätten till handa med nödiga upplysningar i nautiska och sjötekniska spörsmål. Sakkunnig är berättigad att i sådant avseende genom rättens ordförande eller, med dennes begivande, själv till sakägare, vittne eller till upplysning inkallad person framställa frågor. Äskar rätten sakkunnigs yttrande i viss fråga, bör sådant av honom till protokollet avgivas.

(Dansk text)

§ 305.

Søforklaring afgives her i riget for retten. — — —

(Norsk text)

§ 305. *Kompetent myndighet.*

Sjøforklaring her i riket holdes for vedkommende herreds- eller byrett, som settes med to sakkyndige rettsvitner.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

I Danmark, Finland och Norge hålles sjöförklaring för svenskt fartyg av domstol som är behörig enligt landets lag.

I övrigt hålles sjöförklaring utom riket av svensk konsul, som enligt bemyndigande av ministern för utrikes ärendena äger utföra sådan förrättning. Om det lämpligen kan ske, skola vid sjöförklaringen biträda två av konsuln tillkallade, i sjöväsendet kunniga personer, helst svenska, danska, finska eller norska medborgare, mot vilka ej förekommer jäv som gäller mot domare. Är i visst fall biträde av person med särskild sakkunskap ändamålsenligt, äger konsuln tillkalla även sådan person. I ort, där behörig svensk konsul ej finnes, hålles sjöförklaring av behörig dansk, finsk eller norsk konsul.

I fråga om sjöförklaring inför konsul gälla i tillämpliga delar bestämmelserna om sjöförklaring vid domstol. Konsul äger dock ej upptaga ed eller försäkran eller meddela vitesföreläggande.

306 §.

När sjöförklaring skall äga rum, skall fartygets befälhavare snarast möjligt göra anmälan därom hos den

Sakkunnig njute för varje mål skäligt arvode, som bestämmes av rätten för varje särskilt sammanträde. I tvistemål erlægges arvodet förskottsvis av käranden, men stannar den tappande parten till last. I andra mål och för biträde vid behandling av sjöförklaring utgår arvodet av statsmedel, på sätt därom är genom förordning stadgat.

Jfr 58 § 3 mom. ovan.

257 §.

Vad i 254—256 §§ stadgas om sjöförklaring vid domstol gäller i tillämpliga delar sjöförklaring inför konsul. Konsul äger dock icke upptaga ed eller försäkran eller meddela vitesföreläggande.

Utdrag ur det vid handläggning av sjöförklaringen tillkomna protokollet bör utan lösen tillställas sjöfartsstyrelsen. Protokollsutdrag må icke utfärdas åt redaren eller befälhavaren, om sådant icke begärts.

Jfr 58 § 2 mom. ovan.

(Dansk text)

(Norsk text)

— — — I Finland, Norge eller Sverige afgives søforklaring for den domstol, som ifølge vedkommende lands lovgivning er kompetent til at modtage søforklaring.

Stk. 2. I andre lande afgives søforklaring for dansk udenrigsrepræsentation, såfremt denne af udenrigsministeren er bemyndiget til at modtage sådanne forklaringer. Findes ingen sådan dansk udenrigsrepræsentation i den pågældende havn, kan søforklaring afgives for dertil kompetent finsk, norsk eller svensk udenrigsrepræsentation i denne havn.

I Danmark, Finland og Sverige holdes søforklaring for den domstol som er kompetent etter vedkommende lands lovgivning.

For øvrig holdes søforklaring utenfor riket for vedkommende norske konsulrett, jfr. § 51 i lov 13. august 1915 om domstolene. Er det ikke kompetent norsk utenriksstjernetemann i den havn der søforklaringen skal holdes, kan søforklaring i steden holdes for kompetent dansk, finsk eller svensk utenriksrepresentasjon i denne havn.

§ 306.

I de tilfælde, hvor der efter § 301 er pligt til at afgive søforklaring, påhviler det skibsføreren snarest mu-

§ 306. *Begjæring om søforklaring.*
Frist m. m.

Begjæring om søforklaring framsettes for retten på det sted der søforklaring skal holdes.

*(Svensk text)**(Finlandssvensk text)*

domstol som skall hålla sjöförklaringen. Göres ej anmälan av befälhavaren, svarar redaren för att anmälan göres. Detsamma gäller när redaren mottagit underrättelse eller begäran enligt 302 § andra stycket.

Anmälningen skall vara skriftlig med uppgift på hela besättningen och på de personer, bland besättningen eller i övrigt, vilka antagas kunna lämna upplysning i saken samt, såvitt det kan ske, på sakägarna och deras ombud. Den skall vara åtföljd av ett exemplar av rapport enligt 70 §.

Göres anmälningen efter förordnande eller begäran enligt 302 §, skall den även innehålla uppgift där-
om.

Jfr 58 § 2 mom. ovan.

307 §.

När anmälan gjorts skall rätten utsätta sammanträde för sjöförklaring att äga rum så snart det kan ske. Om det är ändamålsenligt, skall sammanträdet hållas ombord på fartyget.

Till sammanträdet kallar rätten på lämpligt sätt fartygets befälhavare och de övriga personer som skola höras. Medlemmar av besättningen kan kallas genom befälhavaren.

Befälhavaren skall föreläggas att till sammanträdet medföra fartygets dagböcker och kladdar till dem, så-

253 §.

När anmälan till sjöförklaringsavgivande skett på sätt i 58 § är stadgat, utsätte rättens ordförande, såvitt möjligt i enlighet med befälhavarens önskan, tiden för sammanträdet till upptagande av sjöförklaring inför rätta och förelägge befälhavaren att därvid förete fartygets dagböcker och kladdar därtill i huvudskrift, där sådana förts och de finnas i behåll, ävensom andra handlingar eller föremål, som kunna tjäna till upplysning i saken, samt i avseende på hörande för rätten anmäla de personer,

*(Dansk text)**(Norsk text)*

ligt at indgive anmeldelse til den i § 305 nævnte myndighed om afgivelse af søforklaring. Er skibet forsvundet, eller må hele besætningen antages at være omkommet, påhviler pligten rederen.

Stk. 2. Er hændelsen indtruffet eller opdaget under skibets ophold i havn, skal anmeldelse ske inden udløbet af den anden hverdag, efter at hændelsen indtraf eller opdagedes. Er begivenheden indtruffet på søen, regnes fristen fra skibets eller de skibbrudnes ankomst til red eller havn, jfr. herved § 304, stk. 1, 3. punktum.

§ 307.

Ved anmeldelse om afgivelse af søforklaring skal indleveres en ordret udskrift eller tydelig fotokopi af, hvad der er tilført skibsbøgerne om det skete, eller, hvis sådanne ikke er ført eller er gået tabt, en skriftlig fremstilling af begivenheden. Endvidere skal der fremlægges en fortegnelse over skibets mandskab og andre personer, der antages at kunne give oplysning i sagen, samt om muligt en angivelse af de i sagen interesserede personer eller deres befuldmægtigede. Skibsbøgerne med dertil hørende kladder skal fremlægges under søforklaringen.

I tilfelle hvor søforklaring pliktes holdt etter § 301, skal skipets fører snarest mulig framsette begjæring. Er hendingen oppdaget under skipets opphold i havn, må begjæringen være framsatt senest innen utløpet av neste virkedag, og ellers senest innen utløpet av annen virkedag etter at skipet eller besetningen kom til havn, jfr. dog regelen i § 304 annet ledd. Er skipsføreren forhindret fra å begjære søforklaring eller unnlater han det, plikter rederen å framsette begjæring.

Begjæring framsatt av rederen eller skipsføreren etter §§ 301 eller 302 skal være ledsaget av:

1. Ordrett utskrift (eller tydelig fotokopi) av hva skibsbøkene inneholder om det som er hendt, eller, hvis skibsbøker ikke er ført eller de er gått tabt, en skriftlig redegjørelse for hendingen.

2. Fullstendig liste over skipets mannskap.

3. Oppgave over de av skipets mannskap og andre som antas å kunne gi opplysning om hendingen.

4. Så vidt mulig oppgave over de i saken interesserte og deres lokale representanter.

§ 307. *Berammelse og varsling.*

Rettsmøte til søforklaring skal holdes snarest mulig etter at begjæringen er mottatt. Finner retten det hensiktsmessig, bør rettsmøtet holdes om bord på skipet. Retten varsler skipsføreren og så vidt mulig reder, lasteiere, assurandører og andre interesserte samt vedkommende skipsinspektør og politimester om berammelsen. Søforklaringen kan holdes selv om noen som er eller skulle ha vært varslet, ikke møter.

Retten sørger for at vitnene blir innkalt på den måte den finner mest

(Svensk text)

vitt de finnas i behåll. Befälhavaren eller annan kan föreläggas att vid sammanträdet förete andra handlingar eller föremål, som antagas kunna tjäna till upplysning i saken. Föreläggande kan meddelas vid vite.

I den mån det kan ske skola sakägarna genom särskilda meddelanden underrättas om tid och plats för sammanträdet samt var och när anmälningen om sjöförklaring med därtill hörande handlingar finnes tillgänglig. Sjöfartsstyrelsen skall alltid underrättas om tid och plats för sammanträdet. Gäller sjöförklaringen händelse, som angår säkerheten på fartyg, skall även fartygsinspektören underrättas.

De särskilda ledamöterna skola taga del av anmälningshandlingarna. Om tiden medgiver det, skola de för ordföranden före sammanträdet skriftligen angiva de förhållanden om vilka de finna upplysning vara påkallad från nautisk, teknisk eller annan synpunkt.

308 §.

Gäller sjöförklaring sammanstötning med annat fartyg, kan rätten låta anstå med sjöförklaringen, om denna därigenom kan äga rum samtidigt med sjöförklaring eller motsvarande utredning för det andra fartyget. Sådant anstånd får ej beviljas för längre tid än som är oundgängligen nödvändigt. Vinnes icke samtidigt, skall den sjöförklaring som äger rum först helt eller delvis hållas inom stängda dörrar, om befälhavaren eller redaren begär det och synnerliga skäl ej tala däremot. Vid sjöförklaring inom stängda dörrar får annan enskild sakägare än redaren ej närvara utan redarens samtycke.

(Finlandssvensk text)

vilka antagas bäst kunna lämna upplysning i saken. Om tiden för sammanträdet skall ordföranden kungöra på rättens anslagstavla eller, så vitt det utan dröjsmål kan ske, genom särskilt meddelande underrätta de personer, vilka saken kan angå, eller deras ombud på orten ävensom vederbörande sjöfartsinspektör eller, om denne icke kan anträffas, sjöfartsstyrelsen, så ock allmänna åklagaren.

Föreläggande, som avses i 1 mom., må, där så prövas erforderligt, meddelas vid vite.

De sakkunniga skola ofördröjligen underrättas om inkommen anmälan till upptagande av sjöförklaring. Det åligger dem att taga del av de handlingar, som fogats vid anmälningen, samt att, om tiden medgiver det, för rättens ordförande före sammanträdet angiva de förhållanden, om vilka från sjöteknisk, maskinteknisk eller annan synpunkt med avseende på olyckans art upplysningar påkallas.

255 §.

Gäller sjöförklaring sammanstötning med annat fartyg, äger rättens ordförande låta med sjöförklaringen anstå, såframt därigenom sjöförklaring kommer till stånd samtidigt med sjöförklaring eller motsvarande utredning beträffande det andra fartyget. Sådant anstånd må ej beviljas för längre tid än som är oundgängligen nödvändigt. Kan syftet med anståndet ej vinnas, skall rätten, om så begäres av befälhavaren eller redaren för det fartyg, för vilket sjöförklaring först avgives och ej synnerliga skäl tala däremot, förordna att sjöförklaringen skall helt eller delvis äga rum inom stängda dörrar och att därvid icke må närvara andra än redaren och allmänna åklagaren

(*Dansk text*)

(*Norsk text*)

hensiktsmessig. Vitner som hører til skipets mannskap, kan alltid innkalles gjennom skipsføreren.

§ 308.

I tilfælde af sammenstød, jfr § 301, nr. 5, skal søforklaring så vidt muligt afgives på samme tidspunkt for begge skibe. Handelsministeren kan med henblik herpå tillade, at søforklaringen udsættes.

§ 308. Sammenstøt.

I sammenstøtstilfelle skal sjøforklaringen så vidt mulig holdes til samme tid som sjøforklaring for det annet skips vedkommende blir holdt. Sjøfartsdirektoratet kan i dette øyemed tilstå utsettelse.

Dersom sjøforklaringene ikke blir holdt samtidig, kan retten på begjæring av rederen av det skip som først holder sjøforklaring, ved kjennelse beslutte at sjøforklaringen skal holdes for lukkede dører og uten adgang for andre enn representanter for det offentlige og skipets rederi. Før retten avsier kjennelse, skal den så vidt mulig ha gitt det annet skips reder høve til uttalelse. Blir sjøforklaringen holdt for lukkede dører, skal forhandlingene holdes hemmelig

(Svensk text)

Har sammanstötning skett med utländskt fartyg, för vilket varken sjöförklaring eller motsvarande utredning äger rum, får sjöförklaring underlåtas, om sjöfartsstyrelsen ej bestämmer annat. Hålles sjöförklaring, äga bestämmelserna i första stycket om handläggning inom stängda dörrar motsvarande tillämpning.

Särskilda bestämmelser om inskränkning i rätten att utbekomma allmänna handlingar rörande sammanstötning mellan fartyg meddelas i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.

309 §.

Vid sjöförklarings början skola fartygets dagböcker och kladdar till dem jämföras med varandra och med det vid anmälningen fogade exemplaret av rapporten enligt 70 §. Av dem som skola höras äger endast den som tagit befattning med dagboksföringen närvara vid genomgången, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Annat skriftligt utredningsmaterial framlägges och syn företages när det är lämpligt.

(Finlandssvensk text)

samt vederbörande sjöfartsinspektör och tullmyndighet.

Har sammanstötning skett med utländskt fartyg, för vilket icke verkställas utredning motsvarande sjöförklaring, vare sjöförklaring ej erforderlig, med mindre sjöfartsstyrelsen annorlunda bestämmer.

254 §.

Vid handläggning av sjöförklaring skall rätten söka åstadkomma fullständig utredning angående händelsen och dess orsaker. Vid förhandlingens början skola fartygets dagböcker och kladdar därtill i avseende på innehållet i nödiga delar jämföras med varandra och med det vid anmälningen fogade exemplaret av den i 59 § avsedda rapporten. Därefter skola först befälhavaren och sedan de till upplysning i saken inkallade personerna, var för sig, avgiva en såvitt möjligt sammanhängande berättelse angående händelsen. Är någons berättelse ofullständig eller obestämd, bör rätten genom lämpliga frågor söka utröna, vad han i verkligheten erfarit om händelsen. Sedan samtliga berättelser avgivits, skall befälhavaren och närvarande sakägare lämnas tillfälle att yttra sig över dem. Därefter låte rätten, där ej laga hinder möter, befälhavaren och

(Dansk text)

Stk. 2. Pligten til at afgive søforklaring efter § 301 bortfalder i tilfælde af sammenstød med udenlandsk skib, jfr. herved § 223 a, for hvilket der ikke efter dets hjemlands lovgivning består tilsvarende pligt, medmindre handelsministeren i det enkelte tilfælde giver påbud om, at søforklaring skal afgives. Handelsministeren træffer bestemmelse om, hvilke fremmede landes skibe denne regel gælder, og hvilke undersøgelser der i stedet skal foretages.

(Norsk text)

inntil det annet skip har holdt sjøforklaring. Inntil dette tidspunkt kan bare de som fikk være til stede, gis adgang til å gjøre seg kjent med rettsboken, sakens dokumenter og skipsbøkene.

Reglene i første og annet ledd gjelder også ved sammenstøt med fremmed skip. I så fall likestilles med sjøforklaring tilsvarende annen undersøkelse for det fremmede skips vedkommende. Med mindre Sjøfartsdirektoratet påbyr det eller rederen samtykker, skal sjøforklaring ikke holdes når skipet har støtt sammen med fremmed skip som etter sin nasjonale rett ikke har tilsvarende plikt. Rederen skal i tilfelle straks underrette direktoratet. Kongen kan treffe bestemmelse om hvilke fremmede lands skip dette gjelder, og utferdiger forskrifter om hva som skal gjøres i disse tilfelle.

§ 309. Framlegging av skipsbøker.

Ved sjøforklaringen skal skipsbøkene framlegges for retten. Det samme gjelder de kladdebøker til skipsbøkene som i tilfelle er ført. Skipsbøkene sammenholdes med kladdebøkene og med den utskrift som er innlevert.

(Svensk text)

310 §.

Befälhavaren och övriga personer som kallats skola höras var för sig. Ingen av dem äger närvara vid förhör med annan utan att särskilda skäl föranleda det.

Förhör hålles av rätten. Med rättens tillstånd kan förhör hållas av företrädare för sjöfartsstyrelsen eller av sakägare. Var och en som hörts skall bekräfta sin berättelse med ed eller försäkran, om ej laga hinder möter eller rätten i övrigt med hänsyn till omständigheterna finner, att ed eller försäkran ej bör avläggas. Rätten skall före förhöret erinra den som skall höras om hans skyldighet att avlägga ed eller försäkran och om vikten därav.

Ed som avses i andra stycket har denna lydelse: »Jag N. N. bekräftar och försäkrar inför Gud den allsmäktige och vid hans heliga ord att jag har sagt hela sanningen och intet förtigit, tillagt eller förändrat.» Försäkran har denna lydelse: »Jag N. N. bekräftar och försäkrar på heder och samvete att jag har sagt hela sanningen och intet förtigit, tillagt eller förändrat.»

Annan än befälhavaren eller medlem av besättningen äger för sin inställelse till förhör vid rätten erhålla ersättning av allmänna medel i enlighet med bestämmelserna om ersättning till vittne. Ersättningen skall stanna på statsverket. I fråga om ersättning för inställelse till förhör inför konsul meddelas bestämmelser av Konungen.

311 §.

Är utredning som vunnits genom sjöförklaring ofullständig i något avseende, kan sjöfartsstyrelsen förord-

(Finlandssvensk text)

de till upplysning i saken inkallade sina berättelser, efter det de blivit ur protokollet upplästa, med ed eller försäkran bekräfta.

Rätten äge till förhöret inkalla jämväl andra av besättningen än dem befälhavaren anmält ävensom andra personer, vilka icke höra till besättningen, så ock att vid behov förrätta syn på fartyget eller olycksstället samt rörande frågor, vilkas bedömande förutsätter särskild sakkunskap, infordra yttranden av sakkunniga. De personer, vilka sålunda inkallats eller anlåtats, tillkomme ersättning av statsmedel efter rättens prövning.

Avgives sjöförklaring på annan än i 58 § 1 mom. avsedd ort, skall rätten i protokollet göra anteckning om orsaken därtill.

258 §.

Finnes sjöförklaring vara ofullständig i något avseende, äger sjöfartsstyrelsen förordna, att den skall

*(Dansk text)**(Norsk text)*§ 310. *Vitneavhør m. m.*

Avhøringen av skipsføreren og de andre vitner finner sted etter reglene i tvistemålslovens kap. 15 for så vidt ikke annet er bestemt i det følgende. Ingen må høre på en annens forklaring. Så vidt mulig må ingen som har gitt forklaring, få adgang til samkvem med noen som skal gi forklaring.

Rettens formann foretar avhøringen, om han ikke finner å kunne overlate den til skipsinspektøren eller en annen representant for påtalemyndigheten eller til rederen, lasteierne, assurandørene eller andre interesserte. I alle høve gis disse adgang til etter avhøringen av hver enkelt å rette spørsmål til vedkommende. Også de sakkyndige rettsvitner kan overlates avhøringen og har rett til å stille spørsmål.

Gransking finner sted etter reglene i tvistemålslovens kap. 17.

§ 309.

Fremkommer der efter søforklaringens afgivelse nye oplysninger, som må antages at være af væsentlig

§ 311. *Ny sjøforklaring.*

Kommer det etter at en sjøforklaring er holdt, fram nye opplysninger som antas å være av vesentlig be-

(Svensk text)

na, att den skall fullständigas vid ny sjöförklaring och därvid bestämma i vilken ort den nya sjöförklaringen skall äga rum. För sådant fall äga bestämmelserna i 302 § andra stycket och 306 § motsvarande tillämpning.

312 §.

Om tillfredsställande utredning angående händelse som avses i 301 § är eller kan väntas bli tillgänglig i annan ordning, kan sjöfartsstyrelsen medgiva, att sjöförklaring enligt nämnda lagrum underlåtes eller att den uppskjutes i avbidan på sådan utredning.

313 §.

För fartyg hemmahörande i Danmark, Finland eller Norge skall rätten hålla sjöförklaring när befälhavaren eller redaren eller behörig myndighet i fartygets hemland finner det påkallat. För annat utländskt fartyg hålles i sådant fall sjöförklaring, om skäl äro därtill.

Om utredning av händelse som inträffat i samband med utländskt fartygs drift är påkallad från sjöfartssäkerhetens synpunkt och fartyget befinner sig i svensk hamn, kan sjöfartsstyrelsen förordna, att sjöförklaring skall äga rum.

Finner myndighet som angives i första stycket sjöförklaring påkallad eller förordnar sjöfartsstyrelsen att sjöförklaring skall äga rum, skall underrättelse därom tillställas befälhavaren eller redaren. Sjöförklaring hålles på anmälan enligt 306 § av endera av dem.

314 §.

Har händelse som avses i 301 § medfört stora förluster i liv eller egendom eller kan utredningen av annan anledning väntas bli synnerligen omfattande eller av inveck-

(Finlandssvensk text)

fullständigas. För sådant fall äga bestämmelserna i 57 § 3 mom. och 58 § motsvarande tillämpning.

Om tillfredsställande utredning angående händelse, som avses i 57 §, är eller kan väntas bli tillgänglig, äger sjöfartsstyrelsen medgiva, att sjöförklaring underlåtes eller att den uppskjutes i avbidan på sådan utredning.

256 §.

För fartyg, hemmahörande i Danmark, Norge eller Sverige, upptages sjöförklaring av behörig finsk domstol, när befälhavaren eller redaren eller behörig myndighet i fartygets hemland finner det påkallat. För annat utländskt fartyg hålles i sådant fall sjöförklaring, om skäl därtill äro.

Finner sjöfartsstyrelsen utredning av händelse, som inträffat i samband med utländskt fartygs drift, vara påkallad från sjösäkerhetssynpunkt och befinner sig fartyget i finsk hamn, äger sjöfartsstyrelsen förordna, att sjöförklaring skall äga rum.

Finner myndighet, som angivits i 1 mom., sjöförklaring påkallad eller finner sjöfartsstyrelsen att sjöförklaring skall äga rum, skall underrättelse därom tillställas befälhavaren eller redaren. Det ankommer på endera av dem att göra anmälan enligt 57 § 3 mom.

259 §.

Har händelse, som avses i 57 §, medfört stora förluster i liv eller egendom eller kan utredning eljest väntas bli synnerligen omfattande eller av invecklad beskaffenhet, äger

(Dansk text)

betydning, kan handelsministeren, rederen eller skipsføreren begære ny søforklaring afgivet.

§ 310.

Handelsministeren kan meddele fritagelse for pligten til at afgive søforklaring i henhold til § 301 eller tillade, at søforklaringen udsættes, såfremt sagen er eller må antages at ville blive tilstrækkeligt oplyst gennem anden tilgængelig undersøgelse.

§ 311.

Er der hverken gennem søforklaringen eller andre i sagens anledning foretagne undersøgelser tilvejebragt fyldestgørende oplysning om ulykkens årsag, og ulykkens karakter el-

(Norsk text)

tydning, kan ny søforklaring holdes på begjæring eller etter bestemmelse av noen som nevnt i § 302. Den nye søforklaring holdes på det sted rekvirenten bestemmer, om ikke Sjøfartsdirektoratet påbyr annet.

§ 312. *Fritak for søforklaring.*

Sjøfartsdirektoratet kan etter begjæring fra skipets reder eller fører samtykke i at søforklaring som pliktes holdt etter § 301, blir unnlatt eller utsatt, dersom det finner at saken er eller må antas å ville bli tilstrekkelig opplyst gjennom undersøkelser på annen måte.

§ 313. *Sjøforklaring for fremmede skip.*

For så vidt angår skip som hører hjemme i Danmark, Finland eller Sverige, skal retten holde søforklaring etter reglene foran dersom det begjæres av skipsføreren eller rederen eller av vedkommende lands myndigheter. Også for andre fremmede skips vedkommende kan retten holde søforklaring etter begjæring som nevnt.

Er det inntruffet et uhell i forbindelse med skipets drift, og norske interesser antas berørt, kan Sjøfartsdirektoratet alltid kreve at det holdes søforklaring når skipet befinner seg i norsk havn. Skipet kan i disse tilfelle nektes utklarert av tollmyndighetene inntil søforklaring er holdt.

§ 314. *Undersøkelseskomisjon.*

Har en hending som nevnt i § 301 medført store tap av liv eller eiendom, eller må undersøkelsen ellers antas å bli særlig omfattende eller av innviklet art, kan Kongen nedsette en

(Svensk text)

lad beskaffenhet, äger Konungen förordna, att händelsen och dess orsaker skola utredas av en särskild undersökningskommission, bestående av personer med juridisk, nautisk och teknisk sakkunskap. Har undersökningskommission förordnats, behöves sjöförklaring ej äga rum.

I den mån det kan ske skall kommissionen underrätta sakägarna samt bereda dem tillfälle att närvara vid utredningen och på annat sätt bevaka sin rätt i överensstämmelse med vad som gäller vid sjöförklaring.

Kommissionen kan hos underrätt, som enligt 305 § är behörig att hålla sjöförklaring, göra framställning om att vittne eller sakkunnig höres eller att föreläggande meddelas någon att som bevis tillhandahålla skriftlig handling eller föremål. Rätten skall anställa förhör eller meddela föreläggande, om laga hinder ej möter. Om sådan åtgärd gälla i tillämpliga delar bestämmelserna om sjöförklaring och om bevisupptagning i rättegång utom huvudförhandling.

315 §.

Närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel om sjöförklaring och om utredning av särskild undersöknings-

(Finlandssvensk text)

handels- och industriministeriet förordna särskild undersökningskommission för utredning av händelsen och dess orsaker. Kommissionen skall bestå av personer, som företräda erforderlig juridisk, nautisk och teknisk sakkunskap. Har sådan undersökningskommission förordnats, vare sjöförklaring ej erforderlig.

Handels- och industriministeriet meddelar närmare föreskrifter om huru kommissionens verksamhet skall bedrivas.

242 §.¹

Besiktning och värdering, som äro i denna lag påbjudna eller redare, befälhavare eller sakägare eljest önskar åberopa som bevis i mål,

¹ Gällande lydelse.

(Dansk text)

ler hensynet til betryggelsen af sikkerheden til søs begrundet det, kan handelsministeren i særlige tilfælde, navnlig når yderligere undersøgelser må antages at blive særlig omfattende, og undersøgelserne vil kræve samvirken af sagkyndige på flere områder, nedsætte en særlig undersøgelseskommission til behandling af sagen. Kommissionen skal bestå af en dommer som formand og et af handelsministeren i den enkelte sag nærmere fastsat antal personer, der er i besiddelse af fornøden nautisk og teknisk sagkundskab.

(Norsk text)

særskilt undersøkelseskomisjon. I så fall pliktes sjøforklaring ikke holdt. Inntil kommisjon i tilfelle blir nedsatt, skal de vanlige regler om sjøforklaring følges.

Kommisjonens medlemmer skal representere tilstrekkelig juridisk, nautisk og teknisk sakkyndighet. Formannen skal fylle vilkårene for å være høyesterettsdommer. Kongen gir nærmere regler om kommisjonen. For øvrig gjelder reglene om sjøforklaring tilsvarende så langt de passer.

Stk. 2. Kommissionens behandling af sagen sker efter de regler, der er gældende for ekstraordinære retter i straffesager, jfr. retsplejelovens § 21. Kommissionen afgør, om dens møder skal være offentlige.

Stk. 3. Når undersøgelsen er afsluttet, fremkommer kommissionen med en redegørelse om de fremkomne oplysninger om årsagen til ulykken samt eventuelt med forslag til foranstaltninger, der vil være egnede til at forebygge ulykke og ulykkesrisiko af samme eller lignende art.

Kommissionens redegørelse og eventuelle forslag kan af handelsministeren stilles til rådighed for pressen.

§ 322.

Kongen kan gi nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av reglene i dette kapittel. Herunder kan fastsettes at sjøforklaring etter § 301

(Svensk text)

kommission meddelas av Konungen eller, efter Konungens bemyndigande, av sjöfartsstyrelsen.

316 §.

För varje fartygsinspektionsdistrikt skall finnas förteckning över personer, som äro skickade att utföra uppdrag att besiktiga fartyg eller last. Förteckningen upprättas årligen av sjöfartsstyrelsen och hålles tillgänglig hos de underrätter som sjöfartsstyrelsen föreskriver.

317 §.

Uppstår fråga om fartyg efter inträffad skada bör anses vara iståndsättligt eller icke, skall yttrande där- om avgivas av minst tre besiktningsmän.

Besiktningsmännen förordnas på ansökan av fartygets ägare, redare eller befälhavare. Inom riket förordnar rätten i den ort där besiktningen skall äga rum till besiktningsmän personer som äro upptagna på förteckning enligt 316 §. Utom riket förordnas besiktningsmän av myndighet, som är behörig enligt lag eller sed i besiktningsorten, eller också av svensk konsul eller, där sådan ej finnes, dansk, finsk eller norsk konsul.

(Finlandssvensk text)

vilka bedömas enligt denna lag, skola förrättas av officiella besiktnings- och värderingsmän, där ej parterna annorlunda sämjas eller officiella besiktnings- och värderingsmän icke kunnat utan större olägenhet anlitas.

243 §.¹

Till officiella besiktnings- och värderingsmän förordnar magistraten för sitt fartygsregisterområde nödigt antal sakkunniga personer. Magistraten äger ock, när anledning därtill förekommer, återkalla meddelat förordnande.

Besiktnings- och värderingsman skall, innan han tillträder sysslan, inför magistraten avlägga efter sysslan lämpad tjänsted.

Förteckning över besiktnings- och värderingsmännen bör finnas anslagen samt av magistraten årligen kungöras.

247 §.¹

Uppstår vid besiktning å fartyg fråga, huruvida fartyget må förklaras icke vara iståndsättligt, anmäla förrättningsmännen härom hos magistraten, vilken då förordnar en av sina medlemmar att tillsammans med de förstnämnde pröva och avgöra frågan. Lag samma vare, där sakägare hos magistraten anmäler, att dylik fråga bör av besiktningsmännen prövas.

Pågår ej magistratens sammanträde, göres nu nämnd anmälan hos och meddelas förordnandet av dess ordförande.

Förklaras fartyget icke vara iståndsättligt, skall därom hos magistraten anmälas vid nästa sammanträde i avseende å anteckning i magistratens protokoll och vidtagande av den åtgärd förklaringen föranleder.

¹ Gällande lydelse.

(Dansk text)

(Norsk text)

ikke pliktes holdt for visse slags skip
eller for skip under en viss størrelse,
samt hva som i slike tilfelle skal
gjøres.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

250 §.¹

Befinner sig fartyg i utlandet, när besiktning eller värdering är av nöden, iakttages där gällande ordning för dylik förrättnings föranstaltande.

Vid besiktning inom riket skola besiktningsmännen avfordra befälhavaren fartygets nationalitetshandling. Förklaras fartyget icke vara iståndsättligt, skola de ofördröjligen till sjöfartsstyrelsen insända nationalitetshandlingen, avskrift av yttrandet och bevis att de äro behörigen förordnade. När besiktning äger rum utom riket skall konsul, såvitt det kan ske, i tillämpliga delar iakttaga vad som nu sagts.

318 §.

Har skada drabbat fartyg eller gods i gemensamt haveri, äger envar som haveriet rör låta en eller flera besiktningsmän utreda och värdera skadan. Detsamma gäller i fråga om skada i enskilt haveri, när utredning om skadan fordras för bestämmande av bidragsvärde för fartyg eller gods.

60 §.¹

Har fartyget under resa lidit skada, som föranleder betydligare iståndsättning eller längre uppehåll, åligge befälhavaren att anordna besiktning och värdering av fartyget. Besiktnings- och värderingsmännen skola uppskatta den uppkomna skadan och värdet av fartyget i skadat skick, så ock avgiva yttrande angående de åtgärder, som för skadans avhjälpande böra vidtagas, samt beräkna därför nödig kostnad. Iståndsättes fartyget, bör, sedan arbetet avslutats, genom ny besiktning utrönas, huruvida fartyget är i det skick, att den tilltänkta resan kan företagas.

Har lasten under resa lidit betydligare skada, eller förekommer anledning att befara, att lasten är i sådant tillstånd, att särskild åtgärd för dess bevarande erfordras, eller är på grund av skada å fartyget lossning nödvändig, skall befälhavaren anordna besiktning av lasten. Finnes lasten vara skadad, skola förrättningsmännen utlåta sig angående den orsak, som kan antagas hava vållat skadan, samt föreslå de åtgärder, som böra vidtagas.

¹ Gällande lydelse.

(Dansk text)

(Norsk text)

312 §.

Har skibet på rejsen lidt en skade, som nødvendiggør betydeligere reparation eller længere ophold, skal skibsføreren lade afholde syn og skøn over, hvad der bør foretages for at udbedre skaden, hvad dette vil koste, samt over skibets værdi i beskadiget tilstand. Efter endt reparation skal det ved ny besigtigelse afgøres, om skibet er i en sådan tilstand, at det kan udføre den forestående rejse.

Stk. 2. Har ladningen under rejsen lidt betydeligere skade, eller er der grund til at antage, at den er i sådan tilstand, at losning eller anden foranstaltning til dens bevaring er nødvendig, eller må losning ske for skibets skyld, skal skibsføreren lade afholde syn og skøn. Viser det sig, at lasten er beskadiget, skal syns- og skønsmændene udtale sig om de årsager, som kan antages at have foranlediget skaden, og hvad der i denne anledning bør foretages.

Stk. 3. Syns- og skønsmændene beskikkes efter den på hvert sted gældende lov eller sædvane. Hvor sådan beskikkelse ikke bruges, skal skibsføreren fremskaffe erklæringer fra sagkyndige.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

Besiktningmän utses av den som haveriet rör eller förordnas på hans ansökan av myndighet som anges i 317 §.

319 §.

Vill fartygs ägare eller redare eller någon, som i redarens ställe har befattning med fartyget, eller befälhavaren anordna annan besiktning av fartyg eller gods än som avses i 317 eller 318 § och utser han ej själv besiktningmän, skall myndighet som anges i 317 § på hans ansökan förordna en eller flera besiktningmän. Detsamma gäller, om lastägare eller lastförsäkringsgivare vill låta besiktiga lasten i annat fall än som avses i 318 §.

320 §.

Besiktningssman får icke vägras tillträde till fartyget och lasten för att utföra besiktningen utom när sådant tillträde skulle föranleda oskälig kostnad för fartyget eller annan väsentlig olägenhet.

61 §.¹

Finner befälhavaren skäl föreligga att säkerställa bevis därom, att skada, som till äventyrs å lasten uppstått, icke vållats genom felaktighet vid skalkningen av luckorna, stuvning, garnering eller bäddning eller genom annat dylikt fel, bör han föranstalta besiktning.

Yppas vid luckornas öppnande eller sedermera under lossningen skada eller anledning att befara skada å gods, bör såvitt det är möjligt och, där så ske kan, innan godset rubbas från sitt läge i fartyget, skadans orsak utrönas samt, i fall av behov, även dess omfång.

Till sådan besiktning bör lastemottagaren kallas, om så utan olägenhet kan ske.

245 §.¹

Förrättningsmännen skola — — — en besiktningssman.

Äro flera — — — lika många.

Förrättningsmännen äga förfoga över fartyg och last, såvitt det är nödigt för förrättningsens noggranna utförande.

230 §.

Har befälhavare, utan att nödvång därtill föranlett, gått till sjöss med fartyg, som haft sådana brister till skrov, maskin eller utrustning eller som varit så illa bemannat eller så hårt eller olämpligt lastat eller så olämpligt barlastat, att han bort inse, att resan var förbunden med uppenbar livsfara för dem, som voro ombord, straffes med fängelse

¹ Gällande lydelse.

(Dansk text)

(Norsk text)

§ 313.

Såfremt der kan opstå spørgsmål om, at skade er foranlediget af mangler ved stuvningen, garneringen, lugernes forskalkning el. lign. skal besigtigelsesmænd tilkaldes ved lugernes åbning og losningen. Er der grund til at befrygte, at gods har taget skade under rejsen, skal skibsføreren lade afholde besigtigelsesforretning, førend godset udleveres til modtageren.

§ 316. *Formål m. m.*¹

Sjørettsskjønn skal holdes når det begjæres av rederen eller en befrakter, lasteier, assurandør eller annen interessert. Skjønnsretten skal, i den utstrekning det er begjært,

1. avgi uttalelse om skipets og lastens tilstand og om mulige skaders art, omfang og årsaker,

2. foreta verdsettelse av skip og last,

3. avgi uttalelse om skipet kan repareres der det befinner seg, eller på et sted det kan flyttes til,

4. foreta en vurdering av de påregnelige kostnader ved flytting og reparasjon av skipet, og av skipets antatte verdi i reparert stand.

Skjønnenet kan påberopes som bevis i rettergang, men er ikke bindende.

§ 304 straffeloven.²

Går fører av skip tilsjøs med et sjøudyktig skip eller gjør han forberedelser som tydelig viser at dette er hans hensikt, straffes han med fengsel inntil 3 år.

På samme måte straffes reder eller den som handler for reder, eller maskinsjef eller den øverste av styrmennene når han rettsstridig bevirker eller medvirker til at et sjø-

¹ Det norska förslagens övriga regler om sjørettsskjønn utelämnas här.

² Gällande lydelse.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

323 §.

Försummar befälhavare att enligt 58 § första och andra styckena tillse att fartyget är i behörigt skick, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff dömes redare, om han försummar att avhjälpa fel eller brist i fartygets behöriga skick varom han ägt eller bort äga vetskap.

Underlåter redare att, såvitt det är honom möjligt, hindra fartyget att gå till sjöss, när förestående resa på grund av fel eller brist i fartygets behöriga skick kan bliva förenad med allvarlig fara för de ombordvarande, dömes till böter eller fängelse i högst två år.

i högst ett år eller minst tjugu dagsböter.¹

Lika med befälhavare straffes redare eller annan, där han uppsåtligen förlett befälhavare till sådan förbrytelse eller med råd eller dåd densamma främjat, så ock redare eller annan, som i redares ställe haft befattning med fartyget, där han med vetskap om sådana brister eller fel, som ovan omförmälas, underlåtit att, såvitt det stått i hans makt, hindra fartyget att gå till sjöss.¹

Åsidosätter befälhavare de skyldigheter, som enligt 43 § åligga honom, och är ej sådant fall för handen, som i 1 mom. förmälas, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till enahanda straff dömes redare eller annan, där han uppsåtligen förlett befälhavaren till sådan förseelse eller med råd eller dåd främjat densamma, så ock redare eller annan, som i redarens ställe haft befattning med fartyget, där han med vetskap om, att fel eller brist föreläggat med avseende å fartygets sjövärdighet och utrustning, underlåtit att, såvitt det stått i hans makt, föranstalta om felets eller bristens avhjälpande.¹

Har befälhavare uraktlåtit att iakttaga vad enligt 49 § är honom ålagt, straffes med minst tio dagsböter.¹

Har genom åtgärd eller försum-

¹ Detta mom. gällande lydelse.

(Dansk text)

(Norsk text)

udyktig skip går tilsjøs eller at det gjøres forberedelser som tydelig viser at dette er hensikten. Som medvirkning regnes også unnløstelse av å hindre at skipet går tilsjøs.

§ 416 straffeloven.

Fører av skip eller reder som forser seg mot det som i eller i medhold av norsk lov er bestemt til sikring av skipets sjødyktighet eller til varetakelse av de ombordværendes sikkerhet eller tarv, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

På samme måte straffes den som bevirker eller medvirker til en slik forseelse.

(Svensk text)

324 §.

Brister den som på fartyg fullgör uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss i gott sjömansskap till förekommande av sjöolycka, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Är brottet grovt, dömes till fängelse i högst två år.

325 §.

Är den som på fartyg fullgör uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss så påverkad av alkoholhaltiga drycker eller annat berusningsmedel, att det måste antagas, att han icke på betryggande sätt kan utföra vad som därvid åligger honom, dömes till böter eller fängelse i högst ett år.

(Finlandssvensk text)

melse, som ovan sagts, skada vållats, må i fall, varom i 1 och 2 mom. förmåles, dömas till fängelse i högst två år samt i de i 3 och 4 mom. nämnda fall till fängelse i högst ett år, där ej gärningen efter allmän lag bör beläggas med strängare straff.¹

231 §.

Åsidosätter befälhavare annorledes än i 230 § avses eller försummar maskinchef, styrman, maskinmästare eller annan, som på fartyget fullgör tjänst av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss, vad till förekommande av sjöolycka åligger honom såsom god sjöman, dömes till böter eller fängelse högst ett år, där ej gärningen efter allmän lag bör beläggas med strängare straff.

236 §.

Har befälhavare vid förande av fartyg varit så påverkad av alkohol eller andra stimulerande eller bedövande ämnen, att han icke kunnat på betryggande sätt fullgöra vad honom ålegat, dömes till böter eller fängelse i högst ett år.

Detsamma gäller i fråga om maskinchef, styrman, maskinmästare eller annan, som på fartyg fullgör

¹ Detta mom. gällande lydelse.

(Dansk text)

(Norsk text)

§ 318.

Foranlediger skibsføreren grundstødning, forlis eller anden søulykke ved grov fejl eller forsømmelse i tjenesten, straffes han med bøde eller hæfte.

Det samme gælder, dersom skibsføreren gentagne gange ved fejl eller forsømmelse foranlediger en sådan begivenhed.

Under skærpende omstændigheder kan tillige ved dommen retten til at føre skib frakendes ham enten for en vis tid eller for bestandig.

Frakendes nævnte ret ham, skal det bestemmes ved dommen, hvorvidt han kan gøre tjeneste som styrmand. Anklagemyndigheden indsender hans sønæringsbevis og udskrift af dommen til handelsministeriet. Er det bestemt, at han kan gøre tjeneste som styrmand, meddeler handelsministeren ham fornødent sønæringsbevis.

Kongen kan tilbagegive frakendt ret til at føre skib, når to år er forløbet fra domsafsigelsen.

§ 422 straffeloven¹.

Fører av skip, maskinist, styrmann, stuert, telegrafist, skipsselektriker eller los som gjør seg skyldig i grov eller oftere utvist uaktsomhet i tjenesten, straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder.

Fører av skip, maskinist, styrmann, stuert, telegrafist, skipsselektriker eller los som forsettlig eller uaktsomt beruser seg under tjenesten eller når denne forestår, straffes med bøter eller med fengsel inntil 1 år.

¹ Gällande lydelse.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

tjänst av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss och därvid försummar sig som i 1 mom. sägs.

326 §.

Avviker befälhavare ur tjänsten och övergiver fartyget, dömes till böter eller fängelse i högst ett år.

238 §.

Avviker befälhavare ur tjänsten och övergiver det honom anförtrödda fartyget, dömes till böter eller fängelse i högst två år.

Försummar befälhavare vad som åligger honom enligt 62 § första stycket eller i övrigt såsom god sjöman när fartyget är i fara, dömes till böter eller fängelse i högst två år.

Lämnar befälhavare fartyget, när det är i fara, utan att iakttaga vad i 62 § stadgas eller vad eljest åligger honom såsom god sjöman, dömes till böter eller fängelse i högst ett år.

327 §.

Försummar befälhavare vad som åligger honom enligt 62 § andra stycket när annan är i sjönöd eller när fara hotar sjötrafiken eller enligt 223 § när fartyget stött samman med annat fartyg, dömes till böter eller fängelse i högst två år.

235 §.

Har sammanstötning eller sådan händelse, som i 202 § sägs, timat och uraktlåter befälhavare något av vad enligt 201 § åligger honom att för ty fall iakttaga, straffes med minst tio dagsböter eller med fängelse; äro omständigheterna synnerligen försvårande, må dömas till tukthus ej över två år.

Befälhavare, som uraktlåter något av vad honom enligt 51 § åligger, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

(Dansk text)

(Norsk text)

§ 421 straffeloven.¹

Den som forsettlig unnlater å tiltre eller forlater eller unnlater å vende tilbake til tjeneste ombord på skip, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

Når den skyldige burde forstå at betydelig formuestap ville bli voldt eller at det ville oppstå fare for skipet, er straffen bøter eller fengsel inntil 6 måneder.

Offentlig påtale av forseelse som nevnt i første ledd finner bare sted etter fornærmedes begjæring.

§ 313 straffeloven.¹

Et skips fører som i havsnød eller annen fare oppgir skipet uten at dette er nødvendig eller forlater det til tross for at hans nærvær ennå er påkrevd, straffes med fengsel inntil 1 år.

Andre som tjenestegjør ombord, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder såfremt de uten tillatelse av skipets fører forlater skipet i havsnød eller annen fare så lenge føreren er ombord.

§ 319.

Forsømmer skibsføreren i tilfælde af skibssammenstød at overholde sine forpligtelser efter § 223 eller § 223 a, straffes han med bøde eller hæfte.

§ 314 straffeloven.¹

Fører av skip eller vakthavende styrmann som ved sammenstøt eller manøvrering hvorved fare inntrer for noens liv eller helse, unnlater å yte den hjelp som trengs og som han kan gi uten særlig fare for eget skip eller for personer som er ombord der, straffes med fengsel inntil 3 år, men inntil 6 år såfremt forbrytelsen har hatt døden eller betydelig skade på legeme eller helse til følge.

Er det ved sammenstøt eller manøvrering av skip inntrådt fare for

¹ Gällande lydelse.

328 §.

Befälhavare dömes till böter,

1. om han försummar att enligt 58 § tredje stycket underrätta redaren om fel eller brist i fartygets behöriga skick,

Jfr 230 § 3 mom. ovan.

2. om han försummar att enligt 60 § andra stycket på fartyget medföra skeppshandlingar eller ett exemplar av denna lag,

Jfr 232 § 1 mom. nedan.

234 §.

Befälhavare, som försummar att göra anmälan för avgivande av sjöförklaring eller som föranleder att sjöförklaring uppskjutes utan att förutsättningar därför äro för handen som i 58 § 1 mom. sägs, dömes till böter.

(Dansk text)

(Norsk text)

skade på ting, og skipets fører eller vakthavende styrmann unnlater å gi den hjelp som trengs og kan gis uten særlig fare eller oppofrelse, straffes han med bøter eller fengsel inntil 1 år, dersom forholdet ikke rammes av første ledd.

§ 415 straffeloven.¹

Unnlater fører av skip eller vakthavende styrmann i tilfelle av sammenstøt å gi det annet fartøys fører eller annen vedkommende for fartøyet opplysninger om skipets navn, heimstad, bestemmelsessted og stedel som det kommer fra, straffes han med bøter eller med fengsel inntil 3 måneder. På samme måte straffes han såfremt han uten rimelig grunn unnlater å gi de nevnte opplysninger når skipet ellers ved sin manøvrering volder skade på annet fartøy eller ombordværende personer eller gods.

§ 419 straffeloven.

Med bøter straffes den som

1. ikke iakttar — — — ombord, eller
2. uberettiget anbringer — — — registrert skip.

På samme måte straffes den som overtrer det som i eller i medhold av norsk lov er fastsatt om plikt til å ha til stede om bord skipspapirer samt avtrykk av lover, forskrifter og tariffavtaler.

§ 314.

Sørger skibsføreren ikke for at have et eksemplar af denne lov og af de i henhold dertil udstedte forskrifter ombord, straffes han med bøde. Det samme gælder, hvis skibsføreren ikke sørger for at have et eksemplar af de i henhold til § 60, stk. 2, 2. pkt., foreskrevne love og forskrifter om bord.

¹ Gällande lydelse.

(Svensk text)

3. om han försummar att avgiva rapport enligt 70 § eller uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i sådan rapport,

4. om han vägrar att i fall som avses i 317 § överlämna fartygets nationalitetshandling till besiktningsmännen, eller

5. om han utan laga hinder vägrar att i sådant fall som avses i 346 § på fartyget medtaga befälhavare eller sjöman, hans aska eller efterlämnade effekter.

Till samma straff dömes befälhavare eller redare, om han försummar att enligt 306 § göra anmälan om sjöförklaring eller om han uppsåtligen eller av oaktsamhet föranleder att sjöförklaring uppskjutes, utan att förutsättningar äro för handen enligt 304 §.

329 §.

Försummar någon sin skyldighet enligt denna lag i fråga om förande av dagbok eller kladd till dagbok eller lämnar han uppsåtligen eller av oaktsamhet oriktig eller vilseledande uppgift i dagboken eller kladden, dömes till böter.

(Finlandssvensk text)

Försummar befälhavare att avgiva rapport efter vad i 59 § stadgas, dömes till böter. Lämnar han i sådan rapport uppsåtligen oriktig eller vilseledande uppgift dömes likaledes till böter, där ej gärningen efter allmän lag bör beläggas med strängare straff.

Jfr 88 § sjömanslagen nedan vid svensk 346 §.

Jfr 234 § 1 mom. ovan.

233 §.

Försummar befälhavare vad honom med avseende å dagboks förande eller uppvisande åligger, straffes med högst trettio dagsböter.¹

Har befälhavare sig eller annan till nytta eller att därmed skada göra fört oriktig dagbok eller ändrat, förstört, undanstuckit eller oläsliggjort dagboken, straffes med tukt-

¹ Detta mom. gällande lydelse.

(Dansk text)

(Norsk text)

§ 316.

Vægrer skibsføreren sig ved i henhold til § 70 at tage søfarende, deres aske eller efterladenskaber med skibet, straffes han med bøde.

§ 317.

Undlader skibsføreren eller rederen at indgive anmeldelse om afgivelse af søforklaring, jfr. § 306, straffes han med bøde.

§ 315.

Forsømmer skibsføreren, en styrmand, maskinchefen, en maskinmester eller radiotelegrafisten at overholde sine forpligtelser med hensyn til skibs-, maskin- eller radiodagbogen, straffes han med bøde eller hæfte.

§ 417 straffeloven.¹

Fører av norsk skip straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder såfremt han

1. unnlater å — — — medfarende, eller
2. uten skjellig grunn unndrar seg for å ta med ombord personer for hvis transport norsk myndighet har å dra omsorg, eller
3. ikke retter — — — for ham.

§ 414 straffeloven.¹

Hvis noen overtrer det som i norsk lov eller med heimel i norsk lov er bestemt om legeundersøking og mønstring av skipsmannskaper, om hyrekontrakt og avregningsbok, om anmeldelse, frammøte eller forevisning av dokumenter for noen myndighet i sjøfartsforhold eller om plikt til å gi opplysning til slik myndighet, eller om avholdelse av søforklaring eller annet bevisopptak, straffes han med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

§ 315 straffeloven.

Med fengsel i inntil 2 år straffes den som gjør eller tillater gjort noen usann anførsel i skipsbok, møtebok for skipsforhør eller i opptegnelser som etter lov eller med hjemmel i lov skal eller kan føres til bruk for eller istedenfor disse bøker, eller som i slike bøker eller opptegnelser legger eller tillater lagt skjul på

¹ Gällande lydelse.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

hus ej över fyra år och förlust av medborgerligt förtroende eller med fängelse eller, där omständigheterna äro synnerligen förmildrande, med böter; gjorde han det utan sådan avsikt, vare straffet högst femtio dagsböter.¹

Lämnar befälhavaren eljest oriktig eller vilseledande uppgift i dagbok, dömes till böter, där ej gärningen efter allmän lag bör beläggas med strängare straff.

Maskinchef, styrman, maskinmästare eller radiotelegrafist, som förbrutit sig som i 1, 2 eller 3 mom. avses, dömes enligt vad där sägs.

232 §.

Har befälhavare uraktlåtit att iakttaga vad enligt 44 § är honom ålagt, straffes med högst tio dagsböter.

Vägrar befälhavare eller redare någon, som är därtill berättigad, att taga del av innehållet i fartygs dagbok eller kladd till dagbok eller på teknisk väg gjord uppteckning rörande fartygets navigering och gången av dess maskineri, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Lag samma vare, om redare åsidosätter sin skyldighet att förvara dagbok eller kladd till dagbok eller uppteckning som i 2 mom. sägs.

Till samma straff dömes

1. befälhavare eller redare, om han obehörigen vägrar någon att taga del av dagbok, kladd till dagbok eller på teknisk väg gjord uppteckning rörande fartygets navigering och gången av dess maskineri, samt

2. redare, om han försummar sin skyldighet att förvara sådan handling.

330 §.

Har någon gjort sig skyldig till gärning som avses i 323, 324, 325, 326 eller 327 § och därigenom visat

239 §.

Befälhavare, som så förbrutit sig som i 230, 231, 233, 236, 237 eller 238 § sägs, må för viss tid eller för

¹ Detta mom. gällande lydelse.

(Dansk text)

(Norsk text)

sannheten. Under særdeles formildende omstendigheter kan bøter anvendes.

Med bøter eller med fengsel inntil 1 år straffes den som unnlater det som i eller med hjemmel i norsk lov er bestemt om slike bøkens eller opptegnelsers føring, oppbevaring eller innlevering, eller herunder gjør seg skyldig i grov forsømmelse eller uorden.

Jfr. § 315 annet ledd straffeloven
ovan.

§ 320.

Gjør skibsføreren sig skyldig i sådan grov eller oftere gentagen fejl eller forsømmelse med hensyn til forpligtelser efter denne lov, som ikke omfattes af nogen af de foregående bestemmelser, straffes han med bøde eller hæfte.

Jfr § 318 ovan.

§ 29 straffeloven.¹

Den som kjennes skyldig i en straffbar handling, kan når almene hensyn krever det, idømmes:

¹ Gällande lydelse.

(Svensk text)

sig olämplig för tjänst på fartyg, för vilkens utövande särskilda villkor gälla, skall domstolen förklara honom för viss tid eller för alltid förlustig behörighet att utöva sådan tjänst.

Meddelas förklaring enligt första stycket, skall domstolen ofördröjligen underrätta sjöfartsstyrelsen. I fråga om radiotelegrafist skall även telestyrelsen underrättas.

331 §.

Vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel jämställs med befälhavare den som trätt i befälhavarens ställe och med redare den som i redarens ställe haft befattning med fartyget.

332 §.

Hava flera medverkat till gärning som avses i 323, 324, 325, 326 eller 327 §, gäller 23 kap. brottsbalken.

Straff ådömes ej enligt denna lag, om gärningen är belagd med strängare straff i brottsbalken.

345 §.

Sedan fartyg utklarats och i övrigt är färdigt att avgå, får ombordanställd icke för gäld hindras att avresa och ej heller något av vad han fört ombord för tjänsten tagas i mät eller beläggas med kvarstad.

(Finlandssvensk text)

alltid dömas förlustig sådan rättighet att föra fartyg, för vars utövande särskilda villkor äro stadgade. Har han genom gärningen jämväl ådagalagt olämplighet att utöva annan tjänst på fartyg, må han dömas förlustig även sådan behörighet.

I fråga om maskinchef, styrman, maskinmästare eller radiotelegrafist, som gjort sig förfallen till ansvar enligt 231 §, 233 § 2 mom. och 236 § 2 mom. och genom gärningen ådagalagt olämplighet för tjänsten, skall vad i 1 mom. sägs äga motsvarande tillämpning.

Om påföljd, som här avses, skall domstolen ofördröjligen underrätta sjöfartsstyrelsen samt i fråga om radiotelegrafist jämväl post- och telegrafstyrelsen.

240 §.¹

Vad i detta kapitel stadgas angående brott av befälhavare gälle ock om brott av den, som är satt i befälhavarens ställe.

278 §.

Fartyg, som är avgångsklart, må ej utmätas, sättas under skingringsförbud eller med kvarstad beläggas för annan än sådan gäld, som är till betalning förfallen och för vilken sjöpanträtt eller intecknad panträtt enligt lag åtnjutes. Lag samma vare om redan inlastat gods, såvitt därigenom orsakas dröjsmål och tredje mans rätt sålunda förnärmas.

¹ Gällande lydelse.

(Dansk text)

(Norsk text)

1. Tap av offentlig stilling som den skyldige ved den straffbare handling har vist seg uskikket eller uverdigg til.

2. Tap for en bestemt tid av inn-til 5 år eller for alltid av retten til å inneha stilling eller utøve virksomhet eller beskjeftigelse som den skyldige ved den straffbare handling har vist seg uskikket til eller må fryktes å ville misbruke eller som i særlig grad krever almen tillit. Den som er fradømt retten til å utøve en virksomhet, kan heller ikke forestå slik virksomhet for en annen. Han kan pålegges å gi fra seg dokument eller annen gjenstand som har tjent som bevis for en fradømt rett.

§ 321.

Hvad dette kapitel bestemmer vedrørende skibsføreren, gælder også den, der er trådt i skibsføreren sted.

Jfr. § 514 6) loven om rettens pleje.

Jfr. § 246 annet ledd loven om tvangsfullbyrdelse av 13. august 1915.

(Svensk text)

(Finlandssvensk text)

Ej heller må, sedan fartyg blivit avgångsklart, befälhavaren eller någon annan på fartyget anställd för gäld hindras att avresa eller vad han för tjänstens behov fört ombord tagas i mät eller beläggas med kvarstad.

346 §.

På svenskt fartyg skall, till det antal och mot den ersättning som Konungen fastställer, medtagas svenskt sjöfolk, vars hemsändande det åligger konsul att besörja eller som äger rätt till fri hemresa enligt 26 § sjömanslagen, till bestämmelseorten eller annan hamn, som fartyget skall anlöpa under resan. Utan betalning skall medtagas urna innehållande askan efter avliden svensk befälhavare eller sjöman samt, såvitt det kan ske utan olägenhet, hans efterlämnade effekter. Fartygets befälhavare är ansvarig för att dessa skyldigheter iakttagas.

Konungen äger förordna, att bestämmelserna i första stycket skola gälla även i fråga om befälhavare eller sjöman från annat land, hans aska eller efterlämnade effekter

88 § sjömanslagen.¹

Befälhavare är skyldig att under hemresa mot skälig betalning medtaga utrikes kvartblivna finska sjömän ävensom sjömän som äga rätt till hemresa jämlikt 26 §. Likaså vare befälhavaren pliktig att utan betalning medtaga urna, innehållande askan efter avliden finsk befälhavare eller sjöman, så ock sådan av honom efterlämnad personlig egendom, som utan olägenhet kan medtagas.

Vägrar befälhavare utan lagligt hinder att fullgöra vad i 1 mom. sägs, straffes med böter.

¹ Gällande lydelse.

*(Dansk text)**(Norsk text)*

§ 70.

I det omfang og på de vilkår, som handelsministeren fastsætter, skal skibsføreren medtage danske søfarende, som har krav på fri hjemrejse efter sømandslovens § 26, eller for hvis hjemrejse en dansk konsul eller myndighederne i Grønland skal sørge. Han skal uden betaling medtage afdøde danske søfarendes aske og efterladte ejendele, for så vidt det kan ske uden ulempe.

Stk. 2. Under forudsætning af gensidighed kan handelsministeren udvide disse bestemmelser til at gælde også for fremmede søfarende, deres aske og ejendele.”

§ 325. Plikt til å ta med sjømenn som sendes hjem, m. m.

Sjømenn som det påhviler konsulen å sørge for blir sendt hjem, plikter skipsføreren å ta med til bestemmelsesstedet eller en havn som skipet anløper under reisen, likevel bare i slikt antall og på slike vilkår som Kongen fastsetter. Uten godtgjørelse plikter han, når det ikke volder ulempe, å ta med askeurner og etterlatte personlige eiendeler til sjømenn som ved sin død var norske statsborgere eller hadde sitt bosted i Norge.

Under forutsetning av gjensidighet kan Kongen utvide disse bestemmelser til også å gjelde utenlandske sjømenn (deres askeurner og eiendeler) som ikke går inn under første ledd.

Innehållsförteckning

Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Lagförslag	4
Förslag till	
lag om ändring i sjölagen	4
lag om ändring i lagen den 4 juni 1937 (nr 306) om behörighet för häradsrätt att upptaga sjörättsmål	48
lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 9 maj 1958 (nr 205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m. m.	49
lag om ändrad lydelse av 79 § sjömanslagen den 30 juni 1952 (nr 530)	50
lag angående ändring i lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar	51
Utdrag av statsrådsprotokollet den 3 juni 1966	53
<i>Inledning</i>	53
<i>Sjölagen</i>	55
Befälhavarekapitlet	56
Sjölagskommittén	56
Remissyttrandena	59
Departementschefen	62
De särskilda bestämmelserna	68
Haverikapitlet	78
Sjölagskommittén	79
Remissyttrandena	81
Departementschefen	84
De särskilda bestämmelserna	86
Sammanställningskapitlet	93
Dagböcker	96
Sjölagskommittén	97
Remissyttrandena	100
Departementschefen	104
De särskilda bestämmelserna	109
Sjöförklaring m. m.	111
Sjölagskommittén	112
Remissyttrandena	119
Departementschefen	129
De särskilda bestämmelserna	139
Besiktning	168
Sjölagskommittén	169
Remissyttrandena	173
Departementschefen	176
De särskilda bestämmelserna	179

Ansvarsbestämmelser	181
Sjölagskommittén	182
Remissyttrandena	188
Departementschefen	197
De särskilda bestämmelserna	207
Rättegång i sjörättsmål	214
Sjölagskommittén	215
Remissyttrandena	217
Departementschefen	220
De särskilda bestämmelserna	222
Särskilda bestämmelser	226
<i>Sekretesslagen</i>	228
<i>Övriga lagförslag</i>	233
<i>Ikraftträdande m. m.</i>	234
<i>Hemställan</i>	235
<i>Bilaga 1. Till lagrådet remitterade lagförslag m. m.</i>	236
<i>Bilaga 2. Sjölagskommitténs förslag 1963</i>	240
<i>Bilaga 3. Sjölagskommitténs förslag 1965</i>	247
Utdrag av lagrådsprotokollet den 31 oktober 1966	260
Utdrag av statsrådsprotokollet den 4 november 1966	272
<i>Bilaga 1. Parallella nordiska lagtexter</i>	275